

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Műhelyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — tül.
Külföldön: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A szegedi iparpártoló kongresszuson valami tisztséget adtak Dobiecky Sándornak, a budapesti magyar védőegyesület igazgatójának. Ugy-e, tudják önök, kicsoda Dobiecky Sándor? Tisza István gróf leghűségesebb csatlósa, aki az 1905. évi általános választások alkalmával, mint Debrecen város III. kerületének képviselőjelöltje agitált az önálló magyar vámtérület ellen.

Természetesen megbukott, nemcsak ő, hanem az egész rendszer, amelyet kitarotán és odaadón szolgált Dobiecky Sándor. És gondolt nagyot és merészet, apostola lett az önálló vámtérületnek és a magyar iparnak.

Ugy-e, érdekes változása ez a hatalom uszályába görcsösen ragaszkodó embernek? Dobiecky is azt tartja, amit az egyszerű politikus:

— Szeretném azt a kormányt látni, amelyet én nem támogatok.

Napról-napra hallatszanak hangok, bánatos elmélkedések is, hogy a kormánynak még most sincs komoly ellenzéke. A haladóradikálisok és a haladni egyáltalán nem akaró nemzetiségek mozgolódásainál, melyek irreálisak, időszerűtlenek és eleve jövő nélküliek, komolyabb figyelmet érdemel az a jelenség, mely a függetlenségi pártnak idáig csak egyes és elszigetelt tagjainál észlelhető, és az a szives készség, melylyel bizonyos lapok ezek szavait felfogják, visszaadják, valószínűs kardalá fejlesztvén ki az egyes szövegeket. Pedig ma még nem látni egyebet annál a bizonytalan füstgomolyagnál, mely a függetlenségi párt egyes gyűlékonyabb alkatrészeit egyéni tüzeléséből szállt fel a közvélemény egére. De ha a nap süt, (most pedig tagadhatatlanul a béke s a teremtő munka napja süt) még a füstnek is árnyéka támad. Múló és továbblépő ugyan, de gyanútlan, jóhitű emberek, a végrehaladásra kitisztult politikai egen újra megjelenő fellegdarabból mégis közelgő vihar előjeleit kőpzelik feltűnni.

A király szeptember 20-án hosszabb időre Magyarországra jön. Haladóparti laposkákknak ez is jó alkalom ütni a kormányt, szidni a koalíciót. Azért jön a király, — így mondják — mert a hadügyi költségeket akarja emelni.

A kis kedvesek, kiknek nagyon fájhat, hogy nem sikerült árulásuk gyümölcsét végig élvezni, nem árulják el, hogy honnan tudják a király idejövételének titkát. Annyi bizonyos, hogy még híre-hamva sincs annak, hogy a kormány emeltetni akarja a hadügyi költségeket, s az is bizonyos, hogy Ferencz József nem az az uralkodó, ki kedveskedni, hizelegni jönne Magyarországra, vagy bárhova, hogy kormánya javaslatának többséget szerezzen. Hissen ha ő felsége ilyenre kapható volna, miért nem jött el a haladók

támogatására, akik a támogatásra oly igen rá voltak szorulva? — Nem kétséges előttünk az sem, hogy a hadügyi költségek megszavazását nem az fogja eldönteni, hogy Gödöllőn vadászik-e a király, vagy Schönbrunnban, hanem az, hogy szükségesek-e azok a költségek, vagy sem.

A többségi uralom elve.

Írta: Dr. Gyárfás Elemér.

Vajudó korunk problémái mind több, de több ember lelkét hozzák forrongásba. A megoldatlanul és megvalósítatlanul előretökendő nagy szociális gondolatok fölkeltek minden gondolkodó ember érdeklődését. — Ezeknek az új eszmeáramlatoknak igenfigyelemreméltó jelenségeire mutat rá dr. Bochkor Mihály a legújabb tanulmányában, melyet „A magyar politikai válság a társadalom bölcsélet világitásában” cím alatt bocsátott közre.

Bochkor Mihály problémája az, hogy kötelessé az uralkodó a nemzet többségének akarata előtt meghajolni, vagy sem? Ebben a kérdésben látja ő a lefolyt politikai válságnak a magvát. A hétköznapi politikusok erre minden gondolkozás és minden érvelés nélkül igenlőleg felelnek, mert ezt a feleletet diktálják nekik érzelmeik és érdekeik. S a jelen esetben anélkül, hogy ők maguk is tudnák miért, helyesen felelnek. Bochkor Mihály azonban ennek az igenlő válasznak társadalom bölcséleti megokolását akarja adni s ha a válasza helyes is, azok az elvek, melyekből kiindul, nem mindig helyeselhetők.

E fejtegetések során természetesen a legelső probléma, amelylyel szembe találkozunk s a melyet meg kell oldanunk, a többségi uralom elve, az a kérdés, hogy kinek a szava legyen döntő az államban. Bochkor Mihály erre a nehéz problémára így válaszol: „Vagy leszáll trónjáról a mindentudó és mindenható Isten, hogy ő közvetlenül rendezze a társadalmakat, vagy az embernek kell saját belátása s akaratával elhatároznia magát s cselekednie saját felelősségére és ekkor nincs más mód, minthogy a többség akarata érvényesüljön.”

Isten csakugyan nem fog leszállani trónjáról. Mert Isten nem pillanatnyi beavatkozásokkal, hanem örök törvényekkel igazgatja a világot. S csakugyan az embernek kell saját belátása és akaratával elhatároznia magát és cselekednie saját felelősségére. De a többség uralmának elve éppen azért nem helyes, mert csak azoknak az embereknek van joguk és kötelezettségük a cselekvésre, akik ezt saját belátásuk és akaratelha-

tározásuk alapján teszik s viselni képesek érte a felelősséget.

A társadalmi élet célja a közjó előmozdítása. A nemzeti élet célja a nemzet élete, fejlődése, nagysága. De egyiknek sem célja a többségi uralom, mely lehet néha engedelmes eszköz, de kiállhatatlan zsarnokká válik mi, helyt ennél nagyobb jelentőséget tulajdonítunk neki. Igen érdekes tanulságokat nyújt erre nézve éppen a lefolyt politikai válság. Tisza István a képviselőház többségére s e többség uralmának, feltétlen érvényesülésének jogára támaszkodva csinálta meg az erőszakos házszabályrevíziót november tizennyolcadikán. Tisza bukása után a koalíció a nemzet többségének bizalmára támaszkodva követelte a királytól, hogy kívánságait teljesítse. Ekkor azonban már a hatalomnak is kezdett kinyitni a szeme s ő is megpróbált ugyanazzal a fegyverrel védekezni. A nemzet zömére, a nagy tömegekre appellált, proklamálta az általános választói jogot s hogy nem idézett elő ezuttal nemzetiségi és szociális forradalmat, az csak azon mult, hogy a többségi uralom elve, ezuttal, most már harmadikszor sem érvényesült.

Dr. Bochkor Mihály kiinduló pontja az érvényben levő jogrend tarthatatlansága, a minek bizonyítékát a társadalmi szövetkezés terjedésében látja. Mind ott, hol az ember eszme a társadalmi elismertetésért küzdött, az egyesülést s a corporatiót találjuk az egyes ember oldala mellett.

Minden irányadó tényező s első sorban maga a munkásosztály új társadalmi rendet sürget. S ennek az új rendnek magvát az a gondolat fogja képezni, hogy az ember minden tevékenységében, főleg ott, hol az önzés a legerősebb, a gazdaságiakban, ne csak saját, hanem embertársának érdekét is tekintse. A jogrendnek ez az átalakítása nagy mértékben meg fogja szorítani az egyes ember eddigi értelemben vett szabadságát; az állami beavatkozás köre jelentékenyen ki fog terjesztetni. Mert ezt szükségképpen magával hozza az egyesek belátási hiánya és morális fogyatékossága.

Mivel a társadalmi rend átalakításával addig várni nem lehet, amíg minden egyes ember gondolkozása felérkezik arra a magaslatra, hogy a jót megismerje és kifejtse magában azt az erkölcsi erőt, hogy a megismert jót megvalósítani is törekedjék, éppen azért a megismerés és a jóakarát hiánya miatt szükséges az államnak az egyén cselekvési körébe beavatkoznia

és a szabadságot új korlátok közé szorítania.

Hogy képzeljünk kiméletet az ember szabadságával szemben oly korban, mint a XX. század, melyben a művelt emberiség az eddiginél hatalmasabb lépés előtt áll. Hiszen a napról napra sürgetőbb szociális világalakulás abszolútizmust látszik követelni, annak a néhány belátó és erős akaratú embernek vaskezü uralmát, a kik világosan látják a jövőbe s tudják, mi vár e szerencsétlen nemzedékre, ha régi útján halad tovább!

Ezek azok az alapelvek, a melyekből dr. Bochkor Mihály kiindul. Ezekből az alapelvekből szükségképpen következik, hogy a tömeget, mely az igazat meglátni s a jót követni képtelen, egyik kezünkkel engedelmessegre kell nevelünk, másik kezünkkel pedig nyesegetnünk kell intellektuális és morális fogyatkozásait, hogy járószerűen és korbács nélkül is képes legyen előre haladni azon az úton, melyről ha letér, első sorban önmagát dönti romlásba.

Az engedelmesseget a végletekig vinni természetesen nem lehet anélkül, hogy a szabadság, mint forradalmi szenvedély utat ne törjön magának. A szabadság korlátozását s a mindinkább fokozódó állami beavatkozást az által lehet leginkább elensúlyozni, ha az állami akarat keletkezésénél és létrejövésénél minél több állampolgár meggyőződését vesszük tekintetbe. Ugy, hogy az nem lesz többé egy kívül álló akarat beavatkozása, hanem a polgár saját eszének parancsa s a benne is élő s általa is élt államnak szava!

Ehhez azonban szükséges, hogy a polgár az államban éljen s az állam ő benne. Ha a hazátlanságnak van mentése, akkor mentségnek elfogadható a Bochkor Mihály mondása: „Az a nép-

osztály, mely máról holnapra él, melynek nincs családi tradíciója, nincs módja a családi összetartozás érzetét ápolni, melyet nem bilincsel le az ősi ház, kert és birtok emléke, melyre az emlék nélküli sirhant csak egy teher lerázását jelenti, — kérdelem! „ez az alárendelt, de jogilag szabad és a törvények előtt velünk egyenlő néposztály lehet e hazaszerető?”

Ebből két dolog következik. Az első az, hogy a munkásosztály hazafiatlan magatartását szomorú gazdasági és szociális helyzet menthetővé nem is, de megmagyarázhatóvá teszi. A második pedig az, hogy ezen a szomorú állapotban a munkásosztály szellemi és anyagi emelése, felkarolása útján változtatni, — elodázhatatlan kötelességünk. Még akkor is, ha ez nem fog olyan könnyen menni, amint Bochkor Mihály képzei, akinek felfogása szerint: „a felvilágosítás munkája oly egyszerű, mint amily könnyen beszívja az eltikkadt föld az üdítő harmatot“ (?)

Az eddig kifejtettek alapján csak egy dolog nem következik, csak egy dolognak következik éppen az ellenkezője, csak egy dolgot nem látunk beigazolvva és ez az, hogy a mi nemzeti-ségi, szociálista és forradalmi eszmékkel szaturált legalsóbb néposztályunknak a közjó érdekében meg kellene adnunk a legteljesebb befolyást az állam sorsának intézésére.

Az államnak nem lehet célja a népszuverénitásának, az egyéni szabadságnak, a többségi uralom elvének s hasonló fantomoknak a megvalósítása. — Hanem az állam célja a nemzet élete, fejlődése, nagysága. Ha ezek az eszmék egy adott politikai helyzetben a nemzet érdekeit szolgálják, akkor lehetnek eszközei a nemzet életének, de céljai soha!

Döntő szavuk a nemzet életében

csak azoknak lehet, akik értik a nemzet céljait és elég erősek arra, hogy ezekre a célokra törekedni tudjanak. Mindnyájunknak ideálja, hogy minden állampolgár eljusson erre a magaslatra és mindenkinek lelkében éljen az állam eszméje.

Minden pártnak, minden irányzatnak, minden mozgalomnak helyessége abból a szempontból bírálendő el, hogy a nemzet nagyságát szolgálja-e vagy sem s nem abból, hogy a nép többsége van-e mellette. A nép többsége fejeztette le a honmentő Miltiadeust, feszítette keresztre Krisztust, kiáltatta ki korlátlan urnak Caesart és Napoleont, s Franciaországban egy rövid évszázad alatt tíz új alkotmányt ruházott fel a felséges nép örök időkre szóló szentesítésével.

Azok, akikre az Isten a nemzetek sorsának intézését, ezt a súlyos és nehéz felelőséggel járó feladatot ruházta, a történelem előtt lesznek felelősek azért, ha átengedik az állam irányítását olyanoknak, akik nem tudják, mit cselekesznek!

Jegyzők a közigazgatásban.

Megtörtént az utolsó lépés is a közigazgatás újjászervezésére: a király az ischli audiencián mindenben hozzájárult a belügy-miniszter előterjesztéséhez, vagyis megengedte, hogy az új megerendezési javaslatot az ősszel a törvényhozás elé terjesszék.

Amennyi e javaslat tartalmából eddig a nyilvánosságra került, abból jegyzőink azt láthatják, hogy mint hazafiak örülhetnek neki, de hogy lesz-e benne olyan, aminek mint jegyzők is örülhessenek? azt addig nem bírtuk a jelentésekből kihámozni.

Ugy vesszük észre, hogy ügyük és érdekeik a háttérben fognak maradni. A Tisza István féle fizetéskiegészítés után — ugy lehet — jó hosszú ideig várni akarnak bennünket, gondolván, hogy az az 1600 korona a boldogságnak olyan nagy mértéke, hogy atinek eanyi biztosítva van: azoktól nem szép, ha nincsenek megelégedve.

Az ámitók.

Irtó: Csehov Antal.

Pjetrowna Pjetsonika Márta egy ezredes özvegye, már körülbelül tíz év óta gyakorolja a hasonszenvi gyógymódot s betegeit, kik többnyire parasztok és többnyire az előszobában várnak, míg reájuk kerül a sor, leginkább reggel szokta fogadni.

Egy szép májusi nap reggelén Pjetrowna Márta már tíz embert is fogadott, mikor Cawrilla Grudsjt, a tizenegyediket szólította be.

Az ajtó megnyílik, de Cawrilla Grudsj helyett szomorú tekintetű, vézna, öreg emberke, Samuchrisin lépett be, egy elszegényedett földbirtokos, az ezredesné közeli szomszédja. Hallgatagon térdepelt le az ezredesné elé.

— Az isten szerelmére, mit csinál Kusma Kusmits? Mi történt? — kérdé ijedten az ezredesné.

— Ameddig csak élet van bennem, nem kelek föl innen, — felelé Samuchrisin anélkül, hogy az ezredesné kezét eleresztené — lássa meg az egész világ, hogy én védangyalunk, az emberiség jótévője előtt térdeljek! Nézzék, tudják meg, hogy a jó tudó, az árvák és elhagyott gyámolítója előtt térdepek, ki visszavonta életemet. Egészséges lettem, mintha újjá születtem volna — egy varázstücsőre!

— Én... nagyon örülök... — hebegé az ezredesné s örömeiben elpirult. — Kellemes ilyesmit hallani, kérem, foglaljon helyet. Mult kedden ön nagyon beteg volt Kusma Kusmits!

— Igen, nagyon beteg! Borzasztó ha csak reá is gondolok — mondá — mialatt leült. Minden tagom köszvényes volt már nyolc esztendeje. Nem volt sem éjjelem, sem nappalom, annyit szenvedtem. Messze földön számtalan orvost kerestem föl, hogy bajomra enyhülést találjak és egész vagyonomat fölemésztették a kezelés költségei. Mindhiába! Ha ön nem volna, már rég halott ember lennék.

Samuchrisin a hála könnyeit kabátja ujjával törülgeté le arcáról és ismét le akart térdelni.

— Ne nekem hálálkodjék, — mondá az ezredesné, — nem érdemlem meg azt, de nagynevű Aristaroh atyának! Én csak a szófogadó eszköze vagyok neki.

— Pjetrowna Márta oly kegyes volt és három golyócskát adott nekem. Az egyiket... — és ez rögtön hatott. A második... este, a harmadikat pedig másnap reggel és a perctől kezdve nincsenek fájdalmaim, nem érzek tagjaimban semmi szurást. Isten nagy észszel áldotta meg jótévőnket. Most járnai is tudok és úgy érzem magam, mintha a paradicsomban lennék... Csak

az okoz gondot, hogy sanyaru idők járnak. Mit ér nekem az egészség, ha nincs miből megélni! A nyomor még jobban elcsigáz, mint a betegség... Például most is: zabot kellene vetni, de hogy vessek, ha nincs magom? Venni kellene, de a szükséges pénz hol található?...

— Adok én magának zabot, Kusma Kusmits Maradjon ülve! Oly nagy örömet és megelégedést szerzett nekem, hogy rajtam van most már a s r hálásnak lenni.

— Az isten küldte önt hozzánk! Örüljön, ha jótéteményeire gondol: Nekünk, bünsőknek nincs arra alkalmunk. Mi jelentéktelen, haszontalan emberek vagyunk... és csak nevük után vagyunk nemesek! Igaz, köszvényes vagyok, de az optikai csalódás, mert a háttér lyukas és nincs pénz, hogy jókarban tarthassuk...

— Kijavítottam, Kusma Kusmits!

S muchrisin azután még egy tehenet, leánya részére pedig az intézetben egy ingyenes helyet kunyorált ki s zokogva tovább dicsérte az ezredesné bőkezűségét és jóságát. Zsebéből kihuzva zsebkendőjét, az ezredesné eszébe vette, hogy egy kis rózsaszínű papir esett zajtalanul a földre.

— Éltem utolsó napjaim hálával fogok önre gondolni Gyermekeim és unokáim is így fogják tudni s hálásak lesznek érte, hogy megmentette életemet, védangyalunk!

Biztatást, azt ugyan eleget kaptunk, a sajtó is méltányolja összes igényeinket, a miniszterünk is rokonszenvesen emlékezett működésünkről, de ez mind csak szó és szó. Arról szeretnénk már egyszer valamit hallani, hogy a készülő új törvényben lesz-e szó rólunk és ha lesz, mi lesz?

Igy például lehet-e reményünk arra, hogy valamiképpen belejuthatunk a megyei tisztikar státusába? A jegyzők mai elszigeteltsége ugyanis nemcsak az ő személyes bajuk, de nagy hátrányára az egész közigazgatásnak és aki igazán jól akar tenni az országgal, azt igyekeztek megvalósítani, hogy az a merev választófal, amely törvényhatósági és községi tisztviselői kar között fenáll, mielőbb ledöntessék, vagy legalább ajtókat vágjanak rajta, amelyen át az összeköttetés megvalósuljon.

Mikor a belügyminiszter a járási képviselők létesítéséről tett említést, hinni kezdtek, hogy a megyék és községek közé egy olyan szervet fognak kapcsolni a járásokban, amelyeknél a jegyzők közreműködésére okvetlen szükség lesz. Ha csak egy-egy főjegyzői állást szerveznek járásonként, érvényes alatt nemcsak a pusztá címét, hanem azt a tényleget, hogy az új állásokat a törvényhatósági közgyűlés csakis a jegyzők sorából töltheti be, már ez is valami lenne, nemcsak mint halvány reménysugara az előléptetésnek, de mint hajnalhasadása az új korszaknak, mint első lépés abban az irányban, hogy a községi közigazgatási élet nagy iskolájában kifejlett szakember idővel a megyei közigazgatás szakmaiban is érvényesíthetik tudásukat és tapasztalataikat.

Bármilyen szép képnek tűnik is föl előttünk, valljuk, hogy eddig semmi okunk sincs rá, hogy álomnál egyébnek 'artsuk. A nevezett járási hivatalok szervezéséről a miniszter semmi tájékoztatást nem nyújtott, valószínűleg azért, mert nem akart elébe vágni a szeptember második felére egybe-hivandó, nagy országos értekezletnek.

A királytól kezdve, aki ellenvetés nélkül fogadta el a reformjavaslatot a miniszterrel át a törvényhozásig minden tényező mellettünk van és kívánságainkat meghallgatni, mondhatnám teljesíteni kész.

Minden attól függ most már, hogy a kívánságokat teljesíthető alakba öltöztetve idejekorán jutassuk nyilvánosságra oly fórum utján, amelynek illetékessége nem lehet vita tárgya.

Az ezredesné elbuosuzva Samuchrisintól, meghatottan szemléli Aristarch atya képét, azután a patiká, receptes könyvét, számadásait s a székét, melyen a halál torkából megmentett betege ült... s meglátja a kis rózsaszín papírt is. Felveszi és azt szét-nyitva, megtalálja benne a három homeopátiás golyócskát, melyet a mult kedden adott Samuchrisinnek.

— Ezek ugyanazok — mondá csodálkozva. Tehát mit vett be? Hiszen föl sem nyitotta, meg sem nézte. Különös! Csak nem ámit engem?

Tíz évi gyakorlata alatt először támadt kétely az ezredesné lelkében. Behívja a következő betegeket is s észre veszi rajtuk azt, mi eddig kikerülte figyelmét. A szenvedők, mintha csak összebeszéltek volna, oly egybehangzóan dicsérték őt, tudományait, csodás gyógyításait és szidalmazták az orvosokat. S midőn látják, hogy örömeben elpirult, akkor mindegyikük kéréssel állt elő. Az egyik tehenet, a másik egy darab földet, fát vagy vadászati engedélyt kért.

Pjetrpvna Pjetsonika elgondolkozva szemléli Aristarch atya jószágos, széles arcát kinek tudománya bevilágított lelkébe, de az igazi világosság csak most kezdett derengeni előtte. S ez nem okozott örömet neki.

Mily ravaszok is az emberek!

Ez a forum: ami központi együletünk közgyűlése. Ennek a határozatait pártfogolni fogja a sajtó és magává teheti az értekezlet, ha lesz ott, aki bennünket képvisel.

Kérjük tehát az elnökséget, tegyen meg minden előkészületet arra, hogy közgyűlésünk mielőbb, még idejekorán tárgyalhasson ez ügyben.

Egy jegyző.

Egyház és iskola.

Beiratások a Dóczy intézetben. A debreceni ref. egyház leánynevelő intézetében az 1906—907. évi isk. évre a beírás naponként d. e. 9—12 ig, d. u. 3—5 ig az elemi és gyakorló iskolába e hó 30. és 31. napjain teljesítendő; beírás alkalmával fizetendő tanítási díj 10 kor., iskolai szükségletekre 10 kor., nyugdíjilletmény 30 fillér.

A felsőbb leányiskolába s a tanítónők képző intézetbe beírás végett jelentkezhetni aug. 30. 31. és szeptember 1. 3. és 4. napjain. A beírással egy időben fizetendő tandíj czimén a felsőbb leányiskola I.—IV. osztályában 20 kor. V. és VI. osztályban és a tanítónők képzőben 30 kor., nyugdíj illeték czimén ugy a felsőbb leányiskolában, mint a tanítónők képző intézetben személyenként 7 korona iskolai szükségletekre 10 korona.

A más tanintézetekből jövők beírásakor keresztlevelüket, 12 éves korig himmlőltási, 12 éves koron túl újraoltási a tanítóképző intézetbe lépők tisztii ovisi bizonyítványukat felmutatni kötelesek.

Uj polgári fiúiskola. Az Ábeles-féle fiúinternátus polgári fiúiskolával bővül, melynek I. II. és III. osztálya már f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 10—12 fogad el az igazgatóság (Nemzetőr-utca 3).

Értesítés. A debreceni ev. ref. egyház elemi iskoláiban a beiratkozások idejéről f. é. szeptember hó 1. 3. 4. 5. 6. és 7. napjai tázettek ki, mely napokon a tanítók és tanítónők d. e. 8—11. d. u. 3—5. óráig saját tantermeikben írják be a jelentkezőket. Azon tanulók, kik a mult iskolai évben egyházunk elemi iskoláiban jártak szept. 1. én reggel 8 órakor volt tantermeikben jelenjenek meg. — Beírás alkalmával iskolatisztogatósi díj fejében 1 kor. 70 fillért, országos tanítói nyugdíjárulék címén 30 fillért, összesen 2 koronát köteles minden növendék fizetni, az illető tanító kezébe az egyháztanács 380/1906 P. végzése alapján. Ugyanekkor köteles minden növendék keresztelési jegyét és himmlőltási bizonyítványát, a helybeli más iskolából, vagy vidékről jövők iskolai bizonyítványukat is felmutatni. Az iskolai évet nyitó istentisztelet szept. 5. én reggel 8 órakor lesz a negy és kistemplomban. A tanítás szept. 6. én reggel 8 órakor kezdődik.

Alakok.

A kávéház-ember.

Csak debreceni típus. Röviden elmondva róla mindent: Egész életét a kávéházban éli le. Bővebben kifejtve ez így hangzik.

Reggel, mikor az aglegány hivatalnokok, tiszték, ügyvédek gyorsan behabzsolva kávéukat, rohanna távoznak hivatalaikba, egyszerre nyílik lassan a kávéház ajtó és belép rajta a kávéház-ember. Méltóságteljesen körülnéz és biztos léptekkel halad megszokott helyére. A kasziros kisasszony meglátva a rendes vendéget, szó nélkül írja be könyvébe a 14 krajcárt, a pincér pedig rohan megrendelni a reggelit:

— Világos, szűrt langyos, dupla habbal, porcukorral! és sietve keres melléje egy szép nem égett, nem túlpuha cukros kiflit. Aztán odaviszi a vendéghez. Ez a legnagyobb szakértelemmel, páratlan eleganciával, gyakorlott kézzel keveri kávéjába a porcukrot, mialatt a kávé nem szabad felzavarni és a rajt levő habot elolvasztani. Enni finoman kávé csak ő tud ezen a világon, vagy legalább is ebben a kávéházban. Ő az, aki nem szűresöli a kávé, ő

az, akinek sikerül az a művelet, hogy a kifli éppen akkor fogy el, amikor utolsót hörpint a kávéból.

Azután hozzáfog a reggeli lapok olvasásához. Majd ugy tízóra tájban elkezd leveleket írni. Ő erre azt mondja, hogy üzleti dolgait végzi, de tulajdonképpen senki sem tudja, hogy mi ő főleg, hogy miből él? Azt látják, hogy kávéból, de hogy honnan veszi a pénzt és a szabad idejét, az rejtelmy marad mindörökké! Pedig elég rendesen öltözik is, ámbár nem elegáns, meg elég fiatal, noha túl van már a negyvenen és elég nagy műveltsége van, jóllehet semmihez sem ért igazán.

Mikor már mindent elolvasott, pár levelet megírt, nem fizet még, mint más vendég, nem távozik még, mint más ember, hanem elkezd kinézni az ablakon.

Ehez is csak ő ért. Ugy ül ott a kirakathán, mintha szobor volna, olyan éles figyelemmel néz meg minden arra elhaladót, mintha csapatszembőre volna. Az arra elhaladók pedig mikor meglátják a jól ismert alakját, mondják magukban:

— Aha, már nem olvas ez a vén számar, mindjárt 11 óra lesz.

Tizenegy órakor pedig felkészülődik, fizet és távozik. Tizenegyétől egyig nem látni. Állítólag ebédelni van ekkor, de vannak szavahihető emberek, akik azt állítják, hogy ilyenkor egy más kávéháza megy, újabb kávé, kiflit enni.

Egy órakor azonban már ismét megjelenik: körülnéz, leül. A pincér hozza neki a kávé, kiflit, fogsaszt, azután olvas. Am a délután hosszú, kezd unatkozni. Ezt tudja a kávé is, odajön hozzá, mellé ül és eldiskurálnak. Azután nézi a billardozókat vagy sakkozókat, ámbár ő egyikhez sem ért, még csak nem is kátyázik, legalább kávéházban nem; ő ott csak kávé eszik és ül.

Négy órakor megkapja az uzonnáját. Kávé, kiflit. Azután hozzák az esti lapot és azt kezdi böngészni. Am messze van még az est. Valahogy el kell ütni az időt. Elbeszélget hát a pincérekkel. Megkérdi a fizetőt, hogy van a tüdeje, a kiszolgálótól, hogy mikor kezdődnek a nyári kimenők. De a vendégekkel nem érintkezik, nem barátkozik.

Este felé eltűnik a kávéházból. Vacsorálni megy-e, vagy máshova, az titok. Szavahihető emberek állítják, hogy ilyenkor is valamelyik kávéházban ül és azokat a képes és képtelen lapokat olvassa, amik a másik kávéházban nincsenek meg.

Este 10 óra felé azonban már ismét megjelenik, körülnéz, leül, eszik (kávé, kiflit). Ilyenkor már kevés vendég van a kávéházban, őt azonban ez nem bántja. Rendületlenül ül a helyén és vár míg az utolsó ember is távozik. Ugy egyóra felé, mikor már minden vendéget kiásított a pincér, odamegy hozzá és felszólítja:

— Krbeciner ur, csukunk. Most aztán ő is távozik.

Késő éjjel van. Az utcák sötétek és kihaltak. Kopogó léptekkel halad végig utján, egyszerre csak halvány öröm tükröződik le arcáról. Egy kivilágított ablak alatt megáll, bepislant a függöny résén és boldogan jegyzi meg:

— Az Otthon még nyitva van.

És betér az Otthonba egy utolsó kávé, kifli elfogyasztására.

Másnap kilenckor előlről kezdi. Aztán egy szép napon nem jelenik meg a kávéházban.

Meghalt. A kávé koszorút tétet a koporsójára és szomoruan mondja el a többi törzsvendégének:

— A Krbeciner meghalt. A legjobb kuncsaftom volt.

— Melyik volt az? — kérdik ezek, mert névleg nem ismerték.

— Az, aki mindig itt ült a sarokban. Jenigéket szit.

És mindenki gondol magában valamit. A kávé ezt:

„Legalább huszonöt forint veszteségem van havonta“.

A főpincér:

„Gavallér ember volt. Három krajcár borralókat adott“.

A szomszéd asztal törzsvendége:

„Kiállhatatlan alak volt. Mindig ráült a Pesti Naplóra. Sohasem jutottam hozzá“.

Egyéb nyomot nem hagyott maga után...

Történelmi ereklyék.

Kossuth Lajos pipája.

Örvendtes jelenség, hogy lassankint mind több több ereklye, régiség kerül a városi múzeumba. Az eleink által használt tárgyakat, a mult idők beszédes emlékeit csak így lehet az elkallódástól, idegen kézbe jutástól megmenteni magunk és az utánunk következő nemzedékek számára. Bármilyen magán kézben, gyűjteményben nincsen olyan jó, biztos helyök ez emlékeknek, mint a nyilvános múzeumban, amely közkinccsés teszi azt, ami annak előtte csak egyes ember birtokában volt.

Múzeumunk augusztus hó 16-tól, a mai napig augusztus 27-ig megint több ajándékkal gyarapodott; de vétel útján is szereztünk néhány nekünk való, néprajzi tárgyat. A városi tanács múzeumunkban rendelte őriztetni azt a szép magyaros ezüst kupakos tájték pipát, melyből Kossuth Lajos kormányzó útján pipázott, mielőtt egyedül a szivar használatára tért át. Halhatatlan emlékü hazánkfia pipát borosyán szopókájával a selyem bélésű börtökjával együtt 1890. nov. havában házi orvosának, dr. Bassó Arnott olasz kir. ezredorvosnak ajándékozta emez eredetileg olaszul írott sorok kíséretében:

„Kegyeskedjék emlékül elfogadni ezen pipámat, utolsót, melyet e célra használtam, elsőt, mely arra szorít, hogy többé egyébbel, mint szivarral, ne füstöljek. Turin, 1890. november. Kossuth Lajos.“

A derék orvos 1892-ben e pipát fölszerelésével és a kormányzó ajánló irásával együtt szép francia levél kíséretében Debrecen városának ajándékozta volt.

Ugyanazon napon, melyen a múzeum őre az eddig a magán (titkos) levéltárban őrizett becses ereklyét átvette, kaptunk hazánk másik nagy fiának, Deák Ferencnek nevét hirdető emléket is. Egy börtököl való pánzes tárcát, mely a mi testvér-múzeumunkból, a főiskola gyűjteményéből került hozzánk, ahol Kaszás Ferenc veszprémi főgimnáziumi tanár helyezte volt el, Kossuth Lajos arcképet ábrázoló jelvényével együtt, amelyen 1889-ben a nagy száműzöttet Turinban meglátogató 850 magyar viselt. Most ez a jelvény is a mieink.

A várostól a közelebbi mult napokban más régiségek is kaptunk. Még pedig Király Gyula tanácsnok és Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok, városgazda urak egy korábbi tanácsi végzés alapján átengedték az 1880-as évek elején, vagy talán 1879-ben felosztott ősrégi dáküzlőtö-egyletnek a város 160 éves gránáriumban őrizett fejszéit és vasvillait; továbbá az 1854 vagy 1857 évi császárlátogatás, valamint az 1835. évi országos kiállítás alkalmára készült magyar stíliú lőszerszámok néhány darabját; továbbá egy öreg bőr karosszék, amelybe egykor a város fő bírái ültek, amikor halálos ítéleteket hirdettek ki.

Ezekon kívül az utolsó 12 nap alatt egyesektől még a következő ajándékokat kaptuk. I. Könyveket és nyomtatványokat dr. Kardos Samu gr. Zichy Ferenc császári biztos 1849-beli hirdetményeit. Péter Gábor az Archaeologiai Értesítő 1894—1900. évi köteteit. Szathmáry Gábor 4 több régi könyvet, köztük 1661-beli sárospataki latin művet. Szathmáry Gábor és Szentkirályi Józsefnek is régi magyar könyveket. Utóbbi Szikszay György Keresztyén tanítások és imádságok című könyvét, amelyet 1849-ben a harácsoló oroszok elűl a föld alá rejtettek volt. Ujváry Sándor három darab régi könyvet. II. Tóth András szürszabó 1809-ből való akó és csebermérő vasrudat. III. Mezei László és Szabó István régi pénzkefét. IV. Néprajzi tárgyakat ajándékoztak Bakóczy István 1775-beli emblemas mázas kancsót, Felki Mátyas börtököl szűcs zerszámokat, Forgács Eszter 2 darab régi tányért, Halasy Bálint vésett virágokkal díszített tanyai evőasztalt (lyukas széket) bográccsal együtt. Ujváry Sándor régi nádudvari cseréni feketeserti locsolót. V. Természettudományi tárgyakra Forgács Eszter tulipánalakú kucsmagombát. VI. Képtárunkba Gonda Bálint letelül Kalvin János régi rézkeretű arc képét. Szathmáry Gábor a hét honalapító vezér Pusztaszeren című kőrajtot.

A szives ajándékozónak ezton is köszönetet mond a múzeum őre. Együttal tudatja a közönséggel, hogy szeptember 1-től fogva október 1-ig a múzeum kezelését illető ügyekben Péter Gábor vásárfelügyelő, tb. múzeumi őr fogja helyettesíteni.

HIREK.

— **Az adókvetés.** Az adókvető bizottság ma már a II. kerületi polgárok adóját állapította meg és pedig a következőképen:

Traka Gottlieb cséplőgép tulajdonos 102 kor. Péter Andrásné 8 kor. öz. Varga Györgyné borjuvágó 180 kor. ifj. Varga György hentes 60 kor. Szabó Kálmán szikvizgyáros 101 kor. Bátori Sándor hentes 40 kor. Thieszen Arthur festő 80 kor. Füleky Pál gyógyszerész 200 kor. Gombos István hentes 75 korona 48 fillér. Bikfay István és László hentes 100 kor. öz. Telegdy Lászlóné fürdőtulajdonos 99 kor. Kerékgyártó István favágó 42 kor. Veréb Lajos lakatos 50 kor. Madár Mihály cséplőgép 82 korona 40 fillér. Dusa József hentes 62 korona 40 fillér. Morvay Ferencné borjuvágó 36 kor. Baik Pálné kosztadó 45 kor. Csobai István hentes 41 kor. öz. Tóth Lászlóné kosztadó 12 kor. Bonyi Gyula hentes 25 kor. Széll Józsefné kosztadó 40 kor. Nagy Sándor hentes 25 kor. Kozma Gábor hentes 41 kor. Jándi Ferenc hentes 76 kor. Julow Lajos vasöntőde 165 kor. Makrai Paula kosztadó 45 kor. Kiss Sándor eszmadia 21 kor. Gyarmathy János mészáros 536 kor. Kiss József cséplőgép 12 50 fillér. Zelinger Ede festő 60 kor. Kolb Lázár mészáros 300 kor. Kolb Sámuel 206 kor. 40 fill. Ladányi Mihály 60 kor. Neubauer János sodrongyár 40 kor. Dr. B. I. kányi Ede fürdőtulajdonos 100 kor. Daku István hentes 34 kor. 80 fill. Gombos Ferenc hentes 75 kor. Vida Szabó Zsigmond mészáros és szappanos 195 kor. Pávai Gábor 24 kor. 60 fill. Vida István borjuvágó 41 kor. 40 fill. Rácz József mészáros 40 kor. Nagy Sándor mészáros 118 kor. 80 fill. Itt következnek, akik nem jelentek meg a tárgyaláson és így adójuk az előadói javaslat alapján lett megállapítva, amint itt következik: Alleman Ottó cukrász 50 kor. Bácsi Bálintné cséplőgép 12 kor. Madai Pálné 41 kor. 50 fill. Bernát Lajosné kosztadó 70 kor. Balog József esztergályos 25 kor. K. Tóth Sámuel esztergályos 60 kor. Weisz Lajos szobafestő 36 kor. Weisz Henrik szobafestő 46 kor. Szikszay Gyula fürdőtulajdonos 211 kor. 60 fill. Szikszay Lajos téglagyáros 250 kor. Kovács Jánosné borjuvágó 60 kor. S. ékely Istvánné borjuvágó 71 kor. 20 fill. Fekete Józsefné borjuvágó 74 kor. Matkó Ferencné borjuvágó 20 kor. 30 fill. F. Kiss Miklós hentes 30 kor. Mayer Géza hentes 40 kor. Nagy József hentes 80 kor. ifj. Annyok Károly hentes 91 kor. 20 fill. László Mihályné mészáros 50 kor.

— **Módosítják a mezőrendőrségi törvényt.** A földmivelésügyi miniszter módosítani akarja az 1894. évi II. t. eikket. A miniszter felhívta az érdekelt hatóságokat, hogy a törvényt módosításra vonatkozó adataikat 6 hónap alatt közöljék vele.

— **Porosz katonatisztek Debrecenben.** Napokkal ezelőtt egyik laptársunk hírt adott arról, hogy a porosz kormány a magyarországi lótenyésztési, méntelepi viszonyok tanulmányozásának céljából katonai bizottságot küldött ki, amely az ország egyik legnagyobb méntelepének és lótenyésztési helyének megtekintésére Debrecenbe is el látogat. A magasrangú katonatisztek közül a bizottság tagjai: Damnitz herceg és Rouge tábornokok és Haupt ezredes az este érkeztek városunkba, kíséretükben a földmivelésügyi miniszterium képviselőjében gróf Szapary Péter miniszteri tanácsossal, Bacsán tábornok országos lóállomány bizottsági elnök és Fadlalah-el Hadad Mihály ezredes volt debreceni, most mezőhegyesi mén. rancsnokkal. Az állomáson a 7. huszárezred részéről küldöttség várta a porosz tisztet, akik kíséreléssel együtt egyenesen a

„Bika“ szállódába hajtottak. Ott gróf Zedvitz huszárezredes fogadta őket, tisztikarunk még néhány tagjával. Az étteremben az est folyamán bankett volt a tiszteletükre. A bizottság tagjai esütörtökig maradnak Debrecenben, megtekintik a méntelepet, a Vilmos huszár lóállományt, az epreskerti ménest, a város istállóját és valószínűleg a hortobágyi ménest is.

Ma megtekintették Perczel százados kalauzolása mellett az állami, Király Gyula tanácsnok vezetése mellett a városi méntelepet, délben pedig a Vilmos laktanyában a remondákat. A porosz tisztikar tiszteletére a Vilmos huszárezred tisztikara ebédet adott. Holnap a társaság kimegy a Hortobágyra, ahol a város vendégei lesznek.

— **Nemes Kálmán halála.** Már megemlékeztünk Nemes Kálmán ügyvéd haláláról. Az életrajzi adatai a következők: Baróti Nemes Kálmán született Nagybanán 1832-ben. Atyja kincstári bányatiszt volt s egyik testvére polgármester Nagybanán. A megboldogultnak négy gyermeke közül egyetlen leánya dr. Irinyi Istvánné él jelenleg. Nemes Kálmánt tavaly kisebb hűdés érte, azóta elvonultan csendesen élt Bathányi u. lakásán. Pár hónap óta leányánál Irinyben tartózkodott, esütörtökön központi hűdés érte s azóta nem ismert meg senkit. Hétfőn reggel 6 órakor halt meg. 1848—49-ben szolgált mint önkéntes és sebet is kapott. Jogász volt Kassán és B.-pesten, azután ügyvéd volt, majd vizsgálóbíró. Később gróf Zichy uradalmi ügyésze. Az „István gőzmalom“ jogtanácsosa s illetve később igazgatója volt. A család a gyászesetről az alábbi jelentést adta ki: Irinyi Irinyi Istvánné baróti Nemes Ilona egy a maga mint férje dr. irinyi Irinyi István s gyermekeik: István, Kálmán és Ilka, valamint a közeli és távoli rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy a legjobb apa, szerető após nagyapa és rokon Baróti NEMES KÁLMÁN köz- és váltó ügyvéd, Debrecen sz. kir. város törvényhatósági tagja a debreceni római katolikus egyházközségi bizotmány s iskolaszék tb. örökös főgondnoka s világi elnöke s b. folyó évi augusztus hó 27-én reggel 6 órakor elhalálozott. Drága halottunk hült teteme folyó hó 28-án délután 4 órakor fog Irinyben beszenteltetni s onnan Debrecenbe szállítatván, folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor a róm. kath. templomban tartandó gyászszertartás után a Szent Anna utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni Nyugodjék békében s az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Thaly Kálmán Késmárk díszpolgára.** Késmárk város közgyűlése a Thököly hamvak Késmárkra való szállítása körül kifejtett munkásságáért szécsi-szigeti Thaly Kálmánt díszpolgárává választotta s az erről szóló oklevelet ma adta át Thalynek Schwartz Károly dr. polgármester. Az átadás után bankett volt.

— **Miniszteri elismerés a polgári asztaltársaságnak.** A polgári asztaltársaság a mult évben szép munkát fejtett ki a szegény gyermekek felségélyezése körül. E tevékenységéért a vallás és közoktatásügyi miniszter az alábbi szöveges levelet küldte az asztaltársaságnak: Hajdúvármegye kir. tanfelügyelőjének 1905. évi július hó 24-én 1321 sz. a kelt jelentéséből örömmel értesültem, hogy az asztaltársaság a debreceni elemi iskolai tanulókat 1600 korona értékű teli ruházattal látta el. Kedves kötelességet teljesít, midőn az asztaltársaságnak a népoktatás érdekében tanusított hazafias álde a készségeért őszinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom. Budapest, 1906. Aug. hó 19-én. A magy. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter helyett Molnár államtitkár.

— **Eltűnt pásztorfiu.** A rendőrségen Szabó Imre 14 éves, hajdúvári városi születésű pásztorfiu eltűnését jelentették be ma. A fiu, akin csak szür és pásztorcalap volt, Dobi István családja volt és e hó 9-én nyoma veszett.

Kormányunk a Bocskay-szoborra. A hajduböszörményi Bocskay-szobor költségeire a vármegye törvényhatósága a Tisza-kormánytól segélyt kért. Közben a Tisza-kormány megbukott, a segélyezés ügye elaludt. Jó későre a darabont kormány tudatta a vármegyével, hogy 4000 koronát ad a szobor költségeihez. Hajdúvármegye törvényhatósága azonban dr. Brassay Károly javaslatára visszautasította a darabontok adományát. A törvényhatóság újból folyamodott segélyért és a Wekerle-kormány a segélyt már engedélyezte és pedig 6000 koronát.

Öngyilkos főhadnagy. Hübner Géza Nyíregyházán állomásozó 14-ik huszárezred főhadnagya hétfőn öngyilkossá lett egy budapesti szállóban. Súlyos idegbaja miatt vált meg az életől. Anyagi gondok nem győrték, mert dús gazdag családból származik. Az apja hírneves építőmester volt Budapesten. Róla nevezték el a Köröndön levő Hübner udvart, amely egyik legnagyobb bérháza a fővárosnak. Halála után nagy vagyon maradt hátra. A most öngyilkossá lett fiu többek között az Andrássy-ut 64. és 79. számú házakat örökölte. A jómódu katonatiszt tíz esztendő előtt vette el feleségül Baszel Alice-t, egy középiskolai tanár leányát. Az utóbbi időben súlyos idegbántalmak jelentkeztek nála. Hasztalan keresett gyógyulást. Emiatt az elkéseredett ember főbelötte magát. A golyó halált okozó volt. A rendőrség részéről Hübner Kálmán fogalmazó és Tóth dr. rendőrorvos jelentek meg a helyszínen, ahol a katonai hatóság kiküldöttjeivel egyetértőleg a XVI. számú helyőrségi kórház halottas házába szállították. Ma felboncolták. — Az öngyilkos írása közt két levelet találtak. Az egyik a feleségének, a másik a bátyjának szól. — A szomorú esetről táviratilag értesítették Balatonfüreden nyaraló családját. Feleségén kívül három kis gyermeke siratja halálát.

Előfizetési felhívás. A szocializmusról, a szocialistákról és azok viselt dolgairól, az emberek naponként beszélnek és írnak; arról azonban, hogy voltaképpen mi hát az a szocializmus és kik azok a szocialisták, — erről ugyszólván senkitől nem hallani semmit. Már pedig az a szociális mozgalom, avval a nagyhangú prédikálással, szónoklással, fogadkozással és fenyegetéssel együtt, mindmennyi esztelenség és oktalanság — ha tisztába nem jövünk azzal, hogy a lármázókban kikhez, a lármájokban pedig mihez legyen szerencsénk? Mi a szocializmus az egész világra nézve és mi a szocializmus a mi magyar hazánkra nézve, — vajjon mennyiben észszerűség — mennyiben oktalanság, mennyiben világosság — mennyiben sötétség, — vajjon mennyiben erény és mennyiben bűn? . . . Ezekre az alapvető kérdésekre adom én meg a felelet legújabb könyvemben, melyet „Magyar Szocializmus” címen írtam és sajtó útján kiadni szándékozom. E mű nem egyéb, mint a szocialisták oéljainak és törekvéseinek észszerű és okszerű ismertetése, politikai, társadalmi és közgazdasági szempontból. Tölem lehetőleg mindent elkövettem a könyv megírásánál, hogy azt a legközségesebb észjárású irástudó polgártársam is éppenszgy megérthesse, mint a „legszentíltabb szocialista.” Könyvemre ezennel előfizetést hirdetek és felkérem mindazokat a kik a szocialis dolgok iránt érdeklődéssel viseltetnek, hogy e könyvet, — melynek ára füzve 3 kor., leiskötésben 4 korona — a melynek terjedelme 12—13 nyomtatott ív (190—200 oldal) — rendeljék meg és arra az előfizeteket gyűjtő uraknál vagy nálam (Piac utca 89. sz. ügyvédi irodámban) fizessenek elő. A könyv azonnal megjelen, mihelyt megfelelő előfizetési összeg gyűl össze;

legkésőbb azonban október 10-én kerül ki sajtó alól. Az előfizetők a könyvet posta útján bérmentesen kapják meg. Hazafias tisztelettel: Dr Király Péter.

Vásár elhalasztás. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a püspökladányi országos vásár szeptember 20 helyett 13-án tartassék meg.

A kecskeméti bicska — vagy „Gesetzlich geschützt“. Hiába a magyarok ellen minden fondorlattal dolgoznak, hogy jóhiszeműségét és naivitását kihasználják. Így történt az Kecskeméten. Egy debreceni urie nber részt vett e hó elején a kecskeméti Kossuth-szobor leleplezésének ünnepségein. Az ünnepről emléket akart magával hozni és tekintettel a nap jelentőségére, valami jellegzetest is keresett. Talált is ilyet. Egyik helyen valódi „tulipános” zsebkést kizártak. A kés nagyon is tetszetős. Az egyik oldalán az új szobor domborútánzata, a másik oldalán pedig a magyar címer. No végre, gondolta a mi urie nberünk, van egy eredeti magyar dolog is. S ebben a tudatban meg is vette a zsebkést. Ki írja le meglepetését, mikor itthon jobban szemügyre vette a kés pengéjét, a Kossuth Lajos és a magyar címer viselő késen felfedezte a „Gesetzlich geschützt” intelmet.

Tehén bitangóságban. A határban levő kondorosi szántóföldek közt tehent találtak bitangóságban.

Véres perpatvar. Idősb Szabó Gábor közművesegéd igen izgága, bekétlenkedő ember. Különösen felülkeredik benne ez a rossz tulajdonsága, ha holmi kis italozásban vesz részt. Ilyenkor belekötne az élfába is. Vasárnap este is ilyen borközi állapotban tért haza. Régi szokásához híven veszekedésbe kezdett. Felesége és fia jó ideig csak túrték az összeférhetetlenkedő családfő féktelenkedését és hova tovább utlegakben is nyilvánuló garázdálkodását, később azonban rövidebb végét fogták a dolognak és alaposan helybenhagyták ő kegyelmét, ugyan arra, hogy eszméletét veszítve összerogyott. Erre aztán rejtentő módon megijedtek. Féltek a következményektől. Azért tehát a fia a rendőrségre sietett, hol nagy ártatlan arccal előadta, hogy az apját reggel a küszöbön véres fővel, eszméletlen állapotban találta. De a rendőrség nem állt fel a mesének, hanem csakhamar kiderítette a valót. Szabó Gábort most a kórházban ápolják, míg a fia és felesége ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Mozgalom a kardviselés ellen. A kardviselés ellen régóta harcol már a polgári társadalom. A legutóbbi debreceni eset készítette Lengyel Imre táblalíró, hajdumegyei bizottsági tagot, hogy az őszi népgyűlés előtt indítványt tegyen, hogy a katonatisztek a szolgálton kívül ne viselhessenek kardot. A megyegyűlés kétségtelenül elfogadja az indítványt.

Majd megfizeti a nagy harang. Sokan használják, ezt a kifejezést, hogy „majd megfizeti a nagy harang” de kevesen tudják az eredetét.

Érdégtelt Debrecenben egy öreg kálvinista kántor, a ki igen mulatós természetű ember volt. A mulatozás pedig nemcsak ma, de a régi jó világban is költséges volt. Azért kánt'ram, ha fogytán volt a pénze, kölcsönöket szedgetet fel. Háza, szőlője, földeskeje is volt neki és így persze még inkább hiteleztek kánt'ramnak. Azonban az is előfordult, hogy a fogadott időre nem mindig téríthette vissza a kölcsönpénzt. És egyik-másik zsörtölődés hitelezőjét ilyenkor osillapította (a debreceni kálvinista kántor) ezen szókkal:

— Azért ne nyughatatlankodjék szent széd, hisz majd megfizeti a nagy harang.

Es nem csufolkodás, hanem komoly ígéret volt ez a tanácsadó kálvinista kántor részéről. Ugyanis ha Debrecen halottnak meghuzták a nagy harangot, akkor a gyászba borult gazdag polgárcsaládok a temetések

mellelti segédkezésért mindig busásan fizették a kántort is.

Honvédek haroszerű céllövészet. A 3 ik honvéd gyalogezred parancsnoksága átiratban értesítette Debrecen tanácsát, hogy szeptember 3, 5, 6 és 7-én a sámsoni határban haroszerű céllövészet lesz. Ez idő alatt a határban életveszedelmes a közlekedés.

Szabadjegy a tanítóknak. Egy nagyjelentőségű ujtásról értesítik lapunkat. Arról van ugyanis szó, hogy Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferenc miniszterek egyetértőleg elhatározták, hogy az ország összes tanítói részére július és augusztus hó napok tartalmára, a Máv. összes vonalaira való érvényességgel, életbeléptetik a szabadjegyet s így a két havi szünetben minden tanítónak, jelleg és felszezeti különbség nélkül, alkalom és mód adatik arra, hogy tetszés szerint bárhova is ingyen utazhasson.

Anyakönyvvezetők mozgalma. A Wekerle-kormány ígéretet tett, hogy az anyakönyvi törvényt revízió alá veszi s a módosított törvényjavaslato: még az ősz folyamán az országgyűlés elé terjeszti. Az anyakönyvvezetők, akiknek száma háromezernél több, ezt az alkalmat fölhasználják, hogy sérelmüket a kormány előtt föltárják. Amikor az anyakönyvvezetőséget föllálitották, az anyakönyvvezetők részére tiszteletdíjat állapított meg a belügyminiszter. A tiszteletdíj pedig ahány város, annyiféle. Van anyakönyvvezető, aki 200 koronát, van aki 2400 koronát kap évenként. Az anyakönyvvezetők most azt kívánják, hogy a tiszteletdíjak a megélhetés arányában méltányosan osztassanak szét. Másik óhajtasuk, hogy mint kinevezett és csak fegyelmi uton elmozditható tisztviselőknak, mindazokat a jogokat, amelyekkel élhetnek az állami tisztviselők, nekik is megadják. Fizetési osztályokba sorozzák őket, rendes lakásbérben részesüljenek a nyugdíjjogosultságukat törvényben állapítsák meg. Az ország anyakönyvvezetői szeptember 3-án Budapesten nagygyűlést tartanak és szeptember 4-én küldöttséggel keresik föl a belügyminisztert, hogy tőle az új anyakönyvi törvényben méltányos és jogos kívánalmainak teljesítését kérjék.

Sikkasztás. Jakab István hetevét bevásárlással bizta meg özvegy Nagy Gáborné Mester utca 41. sz. a, szatóc. A hetes a tárgoncát, a zsákokat és a 11 koronát elsikkasztván megugrott. A gyanu alapos, hogy a hetes hamis név alatt szolgált, mert a valódi neve aligha nem Illés István. Nyomozzák.

Nem becsületes megtaláló. A zsebkendőjével 2 aranygyűrűt rántott ki a Hatan-utca 7. sz. a. ház udvarán Grünfeld Mózsené. A gyűrűket a ház mesterné találta meg és elzalogosította 8 koronáért. Az eljárást a nem becsületes megtaláló ellen megindítják.

Veszedelmes kutya. Ma reggel panaszt tett a rendőrségen Varga Lajosné Bihari telep 37. sz. a. lakosó, hogy Lúci Ferencz kutyája Ilona leányáról letépte a ruhát. A veszedelmes kutya gazdáját meg birságotlják.

Leégett jégverem. Löwy Jakab vámospécsi vendéglős jégverme a napokban leégett.

Ninosen párja Mentze Henrik új donságok áruházának a Kossuth utca 4. szám alatt, ott minden szép jó és olcsó. 361—x 9.

Talált óra. Ma délelőtt Nagy Sándor 10. számú rendőr a gyűnölcs piacon egy nőt talált, a becsületes rendőr a talált órát beszoigáltatta a bűnügyi osztályra.

x Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám. 361—34

Bulgária királyság lesz.

A nagyhatalmak nem bánják.

A konfliktus fejleményei.

A kis Bulgária nagy események előtt áll. Ferdinánd fejedelem és a szófiai kormány elérkezettnek látják az időt annak a nagy tervnek a megvalósítására, hogy Bulgáriát királyságra emeljék.

Egy bécsi újság közli föltétlenül megbízható orosz forrásból ezt a hírt, amely a terv minden nagyszabású volta mellett sem hat a meglepetés erejével, mert Ferdinánd fejedelemnek a királyi koronáról való álmai már régóta közismertek voltak és azok az események, amelyek tegnap játszódtak le Bulgária és szuverénje, Törökország között, sejtetni engedték, hogy a balkán rövidesen újabb szenzációval fogja meglepni a világot.

Nem titok, hogy Ferdinánd fejedelem s vele együtt a szófiai kormány Oroszország támogatásában bizakodik. Azonban még nem egészen bizonyos, hogy ebből lesz valami, noha a nagyhatalmak között általában kedvező hangulat a királyság terve irányában. Mint a fontosabb említett bécsi újság feltétlenül megbízható orosz forrásból értesül, Oroszország mint eddig, most is ragaszkodik az 1879-iki megegyezéshez, amely a Balkánon a státusquót kívánja föntartani. Ehhez képest a pétervári kormány a Balkán-kérdésekben csakis Magyarország Ausztriával egyetértőleg tesz diplomáciai lépéseket, amint hogy a magyar-osztrák monarchia diplomáciája is hasonlóképen viselkedik Oroszországgal szemben.

Amikor körülbelül három hónappal ezelőtt Ferdinánd bolgár fejedelem bizalmasan tudakozódott Pétervárott, vajon mi az álláspontja helyekednek Oroszország, ha Bulgáriát királysággá proklamálná a fejedelem, az orosz fővárosban azt a választ kapta, hogy ez a rangemelés teljesen közböns Oroszországra nézve.

Nyilvánvaló tehát, hogy Ferdinánd fejedelem király akar lenni, mert azt hiszi, hogy ilyen módon fölbontható lesz Bulgáriának Törökországból való függőségi viszonya. A nyugateurópai hatalmak — úgy látszik — jóakarattal nézik a bolgár fejedelem szándékát, de az is igaz, hogy Londonban és Párisban arra figyelmeztették Ferdinánd fejedelmet és miniszterelnökét, hogy elsősorban az érdekelt nagyhatalmak, tehát Magyarország, Ausztria és Oroszország beleegyezését kell megszerezniök, mert addig a nyugati hatalmak nem dönthetnek a királyság kérdésében.

TAVIRATOK.

Miniszterek utazásai.

Budapest, augusztus 28. Polónyi Géza igazságügyi miniszter nyaralásából hazaérkezett és átvette Imrik Konrád államtitkártól hivatala vezetését. — Wekerle Sándor miniszterelnök a napokban meghült és Jánosi birtokán gyógytatja magát, ahonnan csak szeptember 1-én utazik Herkulesfürdőre Kossuth Ferenchez. — Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter szeptember közepéig eberhardi birtokán tartózkodik, ahonnan szeptember 18-án Jászberénybe utazik, hogy beszámolóját megtartsa és a 25 éves képviselői jubileumára rendezett ünnepélyeken részt vegyen.

Elhamvadt község.

Abaujszántó, augusztus 28. A közeli Viszoly községben tűz ütött ki, amely sok osztrót és lakóházat elhamvasztott. A község lakosainak egész termése elpusztult.

Sikkasztó darabont.

Newyork, augusztus 28. Kazay László volt borsodi főjegyző, aki a darabont uralom alatt Zemplénmegye alispánhelyettese is volt, Amerikába vándorolt és Newyorkban telepedett le, ahol közgyezési irodát nyitott. Miután ott 650 dollárt sikkasztott, megszökött. A newyorki rendőrség körözi.

Az Aigiti-klub a fővárosban.

Budapest, augusztus 28. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Anglia legtekintélyesebb politikai egyesületét, az Aigiti-klubot meghívta Budapestre, hogy Magyarország önállósága e látogatás alkalmával is kidomborodjék. A klub a meghívást elfogadta és küldöttségét, mely nemsokára hozzánk jő, megalakította.

Amerikába szökött ügyvéd.

Budapest, augusztus 28. A sikkasztásaiért körözött dr. Kreutzer Lipót ügyvéd Amerikába szökött.

Az oroszországi események.

Pétervár, augusztus 28. A péterhofi cári palotát kettőzött őrség veszi körül. Az anyacárné, mikor a Stolipin miniszterelnök elleni merényletről értesült, síró gőrcsöket kapott. A miniszterelnök Natália leányának, akinek állapota reménytelen, az anyacárné a keresztanyja. Stolipin 2 éves fia, aki szintén megsérült, jobban van.

Hamburg, augusztus 28. Genfből ide érkezett orosz forradalmárokat Havardban letartóztatták.

Pétervár, augusztus 28. A rendőrség 4 emberrel nagymennyiségű löszert talált, amelyet német gyár szállított át a határon. Kiderült, hogy a német gyár 100.000 márka értékű lő és robbanó szert szállított már az idén az orosz forradalmárok számára. Akiknél robbanó szereket találtak, letartóztatták.

Közgazdaság.

Magyar iparképzési Nyiregyházán. A Magyar Védő-Egyesület pénztára javára szeptember hó 8-án a nyiregyházi Sósfürdő telepen a hazai ipartermékek ismeretése céljából vásárral egybekötött kiállítást rendez, melynek védnökeiül Kossuth Ferenc, Batthyány Lajos gróf, Andrássy Gyula gróf és Dessenffy Aurél gróf kértettek fel. A védő egyesület a kiállítással kapcsolatosan nagyszabású ünnepséget tart. A műsor pontjai: A) 1. A kiállítás ünnepélyes megnyitása délelőtt 9 órakor. 2. Gómb és céllövő verseny. 3. Urhölgyek koszi versenye. 4. Taligás-verseny. B) 1. Közébd. Gazdasszonyok versenye. C) 1. Szőlő és gyümölcs kongresszus, rendezői a Szabolcsmegyei Gazdasági Egyesület. 2. Gómb és céllövő-verseny folytatása. 3. Tűzlövő gyakorlatok. 4. Urhölgyek lovas vadászversenye. 5. Versenylovaglás urlovasok részére. 6. Mezőgazdák lövészversenye. Este nyolc órakor Fedák Sári, Zilahy Gyula színigazgató, több művész és műkedvelő fellépésével diszeldadás a városi színházban. A rendezés élén Vay Gábor gróf főispán és neje, szül. Zichy Mártha grófnő állanak.

Magyar hitelbiztosítási intézet. Biztosítási szakkörökben régóta képezi megvitatás tárgyát egy magyar hitelbiztosító intézet alapítása, amelyhez most már komolyan hozzá lehet látni. Az új intézet alapításának az élén Frankl József áll. Az intézet részvénytőkéje kétmillió koronában van megállapítva, amelynek tulajdoni részét egy nagyobb fővárosi pénzintézet fogja jegyezni.

Budapesti juhvásár. Augusztus 28. Felhajtott 2269 juh. Árjegyzések: Elsőrendű ürű 60-64 fillérig, kivételesen 66 fillér kilogrammonként, vagy 60-65 koronáig páronként. Középmínőségű ürű 54-58 fillérig, vagy 39-48 koronáig páronként. Anyajuhok 52-57 fillérig, kivételesen 60 fillér kilogrammonként, vagy 34-54 koronáig páronként. Racka juhok — koronáig páronként. Kosok — 48 fillérig, vagy — 48 koronáig páronként. Miután a vásáron kevesebb idegen jelent meg, az irányzat lanyhább volt, az árak 1-2 fillérrel kilogrammonként hanyatlottak.

Közbányai sertésüzlet. Augusztus 28. Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 112-118 fillérig. Fialat nehéz (pá-

ronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 117-118 fillérig. Fialat közep (páronként 251-320 kilogrammon súlyban) 123-124 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126-127 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) 118-120 fillérig. Közep (páronként 240-260 kilogrammig) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) — fillérig. Sertéslétszám: 1906. augusztus 25-ik napján volt készlet 45948 darab. 1906. augusztus 26-ik napján felhajtott 876 darab. 1906. augusztus 26-ik napján elszállított 1168 darab. 1906. augusztus 27-ik napjára maradt készlet 45.156 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Régény-Csarnok.

A jó ember.

Irta: Abonyi Árpád.

Már Fereneknek hívnak ugyanis és boltom volt a Kender-utcában. Ott igenis, kérem alásan, az 52-ik szám alatt. Azaz, hogy boltom most is ott van — fűszerüzlet — de most a feleségem és leánykaim prédálják benne a portékát, nem én. Ők csalják és lopják a kunsaftot, nem én szolgálom ki becsületesen, úgy, ahogy dukál. Mert én sohasem csaltam meg senkit. Egész családom ilyen becsületes számar volt, mint én — azért igazta le már szeretett atyámat is az emberek gonoszága. Mert nem sokat ér manap az uri becsület. Tessék elhinni, inkább elhetetlenségnek nézik, semmint erénynek. Komisz legyen az ember, ne jó. Erre is itt vagyok én.

Lehorgasztotta szakálas fejét s jobb tenyerével a térdét dörzsölgette. Szemei révedve bámultak üregekben, szája valami fanyar mosolyra húzódott. Határozottan utálatos fráter volt szegény ember.

(Folytatjuk.)

Hirdetmény.

Felhívtnak a dereceni ev. ref. egyház elemi iskolába s az ispotályi óvodába járatandó más vallásu gyermekek szülői és gyámjai hogy a gyermekek után fizetendő évi 8 korona tandíjat folyó évi szeptember hó 1-től 15-ig terjedő idő alatt az ev. ref. egyház pénztári hivatalánál (Egyháztér 17 szám alatt:) annál inkább befizetni igyekezzenek, mert csak is az ezt igazolni tudó növendékekkel fognak az elemi iskolákba és az ispotályi óvodába bevétenni.

Debrecen, 1906. évi augusztus hó 26. 438-3-2. Nagy László. egyházi számvevő.

Utolsó hét.

Villamos Színház

Debreczenben a Vásártéren.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek. Minden másodnap teljesen új műsor a legszigorubb osztrádi jelleggel.

Kedden és Szerdán.

1. Egy völegény változása. 2. Megmérgezett tyúk. 3. Hosszu életű kandur. 4. Egy szinpadai csillag arcképe. 5. Egy feleség, ki nagyon siet. 6. Jónás hurcolkodása. 7. Házassági család. 8. Jancsi estélyre megy. 9. Szarvasi ur balesete. 10. Műsoron kívül.

Minden szombaton közkívánatra

„MÓZES ÉLETE“.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr. 404-x-6 Kezdeté este 7 órától 11-ig. Óránként.

**Szerbvaszon
bluzokra és pongyolákra**

most

17 Kr.

Bosznay J. és Társa

—●● divat-áruházában ●●—

Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Az iskolai év kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe;

Fiu és Férfi ingek, lábravalók, harisnyák, nyakkendők, peplanok, madráczok és flanell takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA-UTCZA.

432-x-5

Hamisítványoktól óvakodjunk.

Utánzatoktól óvakodjunk.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.
Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,
a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztálanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crême, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higany-ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudet K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcvíz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Murakózy László, Szilcz Ferenc gyógyszertárakban.

Szt. Radegund, Grác mellett.

gyógyhely és vizgyógyintézet.

Főlséges vidéken 750-1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitűnő ivóvíz, enyhe edző éghajlat por nélkül. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyimód, speciális masszázs emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. — Évenként 800-an, többnyire magyarok, látogatják, nyári lakások, olcsó árak. — Grácból nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar. —

Prospektust ingyen küld

Dr. Ruprich igazg. főorvos.

DEBRECZEN és HAJDUMEGYE

egyetlen délután megjelenő napilapja

DEBRECZEN

Hirdetésekre

legalkalmasabb és legmegbízhatóbb. Biztos eredmény.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

**A „DEBRECZEN”,
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának**
Telefon száma
412.

Csemege szállítót

ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szállító kivitele Debrecen. Telefon 284. 437-20-2.

Kisebb fajta

káposztás hordó megvételekre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

1183| 1906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 245|4 1906 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Raimund Krebs részére Tancer György debreceni lakostól 82 kor. — fill. tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 44 kor. 76 fill. perköltség erejéig 1906 február hó 10 napján biroilag felülfoglalt és 610 korona — fillerre becsült hurfonó gép, hangszerek és butorokból álló ingóságok **1906 évi augusztus hó 28-an délután 3 órakor** kezdetét veendő és Debrecenben Piac-utca 19 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debrecen, 1906. augusztus hó 1.
439-1-1.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

Haszonbérbeadó hirdok.

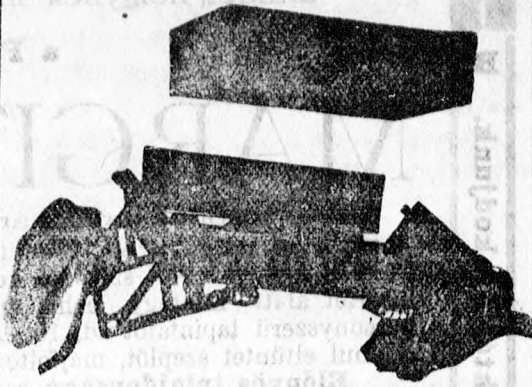
A szevesen 19 nyilas tanyai épületekkel ellátott földbirtok 1906. október 1-től kezdve haszonbérbeadó. Értekezhetni Dr. Márton Kálmán Piac utca 44 szám alatt. 397-x-1.

Tankönyvek az

összes fiu és leányiskolák részére fél áron kaphatók Harmathy Pál könyvkereskedésében Fűvészkert u. 14. Irószekereskedésben legolcsóbban beszerezhetők. Telefon 374. 434-10-1.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

Mindenki maga gyártja a követeket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak **36 korona**

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Broszrák ingyen és bérmentve.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „főkuti” gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványvíz, úgy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti” gyógy borviz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldizsár kuti” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő sikerrel használják a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy litium tartalma. Húgyhajtó hatása. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Borszékre az egészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik feynyőserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforások. Szénsavval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító inézet, masszázs, villamosítás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye) Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat. Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Déda. Posta, távirtda és telefon helyben.

Hazaérkeztem.

Láttam a külföldi divatot és ami szép és divatos kelmét találtam, azt mind megvettem, miért is

csak egyedül nálam lehet

a legszebb és divatos női ruha szöveteket és remek blouz selymeket jutányosan vásárolni.

Ujdonságok naponta érkeznek.

**A kirakat
sötétkékre van festve**

Löwy F.

**Piac-utca 24.
Fehérló szálloda épület.**

111-x-71.